

Centrum sociálnych služieb TAU
013 12 Turie 296
Slovenská republika
v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského
samosprávneho kraja

Organizačná smernica

ETICKÝ KÓDEX

č. 6/14

POKYNY PRE UŽÍVANIE ORGANIZAČNEJ SMERNICE (OS)

- OS musí byť uložená takým spôsobom, aby bola prístupná všetkým pracovníkom, ktorí ju využívajú pri práci
- Vedúci organizačnej jednotky preukázateľne oboznámi podriadených pracovníkov s obsahom OS
- Vedúci organizačnej jednotky zodpovedá za kontrolu dodržiavania OS
- Každý užívateľ v prípade potreby môže podať návrh na zmenu spracovateľovi
- OS je majetkom organizácie Centrum sociálnych služieb TAU, nesmie byť rozmnožovaná, odnášaná z organizácie a odovzdaná tretím osobám.

	<i>Titul, meno, priezvisko</i>	<i>Podpis</i>	<i>Dátum schválenia</i>	<i>Účinnosť</i>
Vypracoval:	Mgr. Oľga Klimeková		30.06.2014	01.07.2014
Schválil:	Ing. Elena Bohdalová		31.07.2018	01.08.2018

	<i>Titul, meno, priezvisko</i>	<i>Podpis</i>	<i>Dátum</i>
Duplikát číslo:			

	<i>č.</i>	<i>Prevzal, meno, priezvisko</i>	<i>Dátum prevzatia</i>	<i>Podpis</i>
Rozdeľovník:	1.			
	2.			
	3.			
	4.			

Obsah:

1 Účel.....	3
2 Rozsah platnosti	3
3 Použité pojmy, skratky a symboly.....	3
3.1 Použité pojmy.....	3
3.2 Použité skratky	3
3.3 Použité symboly	3
4 Zodpovednosti a právomoci v súvislosti s touto OS	3
5 Popis	4
5.1 Etický kódex a jeho význam.....	4
5.2 Etický kódex zamestnanca CSS	4
5.3 Etický kódex pomáhajúcich profesií	6
5.3.1 Etický kódex sociálneho pracovníka.....	6
5.3.2 Etický kódex psychológa	7
5.3.3 Etický kódex pracovníka rozvoja pracovných zručností a inštruktora sociálnej rehabilitácie	9
5.3.4 Etický kódex rehabilitačného pracovníka - fyzioterapeuta	9
5.3.5 Etický kódex zdravotníckych zamestnancov - hlavná sestra, sestra, asistent zdravotného úseku.....	10
5.3.6 Profesionálna etika sanitárov a opatrovateľov	10
5.4 Záverečné ustanovenia.....	11
6 Súvisiace záznamy o kvalite.....	12
7 Súvisiace predpisy.....	12
7.1 Externé predpisy	12
7.2 Interné predpisy	12
8 Prílohy	12

1 ÚČEL

Táto OS upravuje etický kódex pracovníka v CSS TAU Turie.

2 ROZSAH PLATNOSTI

OS platí pre všetky organizačné útvary organizácie Centrum sociálnych služieb TAU odo dňa účinnosti a je záväzná pre všetkých pracovníkov.

3 POUŽITÉ POJMY, SKRATKY A SYMBOLY

3.1 Použité pojmy

Názov	Popis
Etický kódex	je súbor všeobecne uznávaných a všeobecne uplatňovaných morálnych noriem, ideálov a princípov spoločnosti, pre ktorú je určený, ktoré idú nad rámec legislatívne upravených zákonov.
Morálne hodnoty	sú výtvorom ľudí, ľudia ich vytvorili na základe vzájomných dohôd.
Mobbing	označuje najrôznejšie formy znepríjemňovania života na pracovisku.
Bossing	je tiež jednou z foriem mobbingu a označuje sa ním šikanovanie podriadených šéfom.

3.2 Použité skratky

Skratka	Názov
OS	Organizačná smernica
CSS	Centrum sociálnych služieb TAU
PSS	Prijímateľ sociálnych služieb
IP	Individuálny plán

3.3 Použité symboly

V smernici nie sú použité symboly vývojových diagramov.

4 ZODPOVEDNOSTI A PRÁVOMOCI V SÚVISLOSTI S TOUTO OS

Vedúci všetkých organizačných jednotiek organizácie Centrum sociálnych služieb TAU zodpovedajú za:

- dodržiavanie tejto OS
- preukázateľné oboznámenie pracovníkov (ktorí používajú túto OS) s touto OS.

Pracovníci zodpovedajú za:

- zaobchádzanie s OS tak, aby nedošlo k strate alebo poškodeniu,
- dodržiavanie tejto OS.

Pracovníci majú právomoc iniciovať nápravu, resp. zmenu tejto OS.

5 POPIS

Etický kódex CSS je vyjadrením základných etických pravidiel konania zamestnancov CSS ako zariadenia, ktoré je rozpočtovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja, konajúceho vo verejnom záujme pri poskytovaní sociálnych služieb dospelým osobám na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia a nepriaznivého zdravotného stavu.

Profesia je odbornou prípravou získané povolanie alebo diferencované podľa obsahu pracovnej náplne zamestnancov CSS.

Profesionálna etika v CSS je súhrn pravidiel o spoločenskom správaní, ktoré sa týkajú vonkajšieho prejavu zamestnancov CSS k PSS a zamestnancom CSS, zákonným zástupcom PSS, širšej sociálnej sieti PSS a celkového správania sa k iným osobám. Profesionálna etika je zakotvená v etických kódexoch, jeho súčasťou sú kroky pre zaistenie bezpečnosti PSS. Profesionálna etika sa zaoberá etickými dilemami, problémami hodnôt, ktoré sa vyskytnú pri práci zamestnancov CSS, ale aj špecifickými otázkami, akými sú organizácia a disciplína v rámci profesií vykonávaných v CSS. Cieľom profesionálnej etiky je správne usporiadanie ľudských skutkov zamestnancov CSS do tejto OS v zhode s požiadavkami a potrebami zdravého, prirodzeného ľudského rozumu. Profesionálna etika zamestnanca vychádza zo základných morálnych, etických a spoločenských princípov správania sa a je v súlade s im delegovanými právomocami a zodpovednosťami.

5.1 Etický kódex a jeho význam

Etický kódex upravuje profesionálnu etiku a zásady správania sa zamestnancov CSS do OS v súlade s platnými právnymi predpismi a uznávanými hodnotami, dodržiavaním ktorých chráni záujmy ťažko zdravotne postihnutých osôb (PSS) a zamestnancov, určuje vzájomné vzťahy zamestnancov a vzťahy k vonkajšiemu prostrediu. Vzťahuje sa na všetkých zamestnancov CSS.

Formulovanie etického kódexu v CSS má viacero dôvodov a významov vzhľadom na profesijnú činnosť, ochranu PSS, zamestnancov, profesie a jej postavenia v spoločnosti. Medzi najdôležitejšie funkcie etického kódexu patria

- je sprievodcom etickej praxe pre pracovníkov, čo je zvlášť dôležité pre tých, ktorí začínajú pracovať v profesii;
- stanovuje normy, aké správanie pracovníkov je možné posudzovať ako eticky akceptovateľné a aké nie;
- pomáha zabezpečiť ochranu PSS;
- napomáha k disciplíne a usmerňuje výkon profesie;
- upozorňuje na morálne nebezpečenstvá konfliktov vlastného a verejného záujmu;
- pomáha riešiť morálne dilemy;
- je podkladom pre posúdenie sťažností a kritériom pre hodnotenie aktuálnej praxe;
- má význam pre profesionálnu identitu práce na rozličných úrovniach;
- je jedným zo spoločných menovateľov poskytovaných služieb a dôležitou zárukou ich kvality.

Uznávané hodnoty CSS sú:

- prospech a spokojnosť PSS v poskytovaní sociálnych služieb CSS,
- individuálny prístup v poskytovaní sociálnych služieb PSS, rešpektovanie ich individuálnych potrieb, schopností, cieľov a zdravotného stavu,
- rešpektovanie ľudských práv a právom chránených záujmov PSS, ostatných občanov a zamestnancov,
- rozvíjanie schopností a cieľov PSS podľa individuálnych potrieb uvádzaných v IP,
- spokojnosť zamestnancov,
- dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa na činnosť CSS.

5.2 Etický kódex zamestnanca CSS

Zamestnanec CSS:

Etický kódex

- má právo vyslovovať vlastný názor týkajúci sa výkonu pracovnej činnosti, zlepšenia riadenia, organizácie práce, štruktúry a vzťahov medzi zamestnancami a CSS,
- má právo predkladať návrhy prospievajúce k akémukoľvek zlepšeniu činnosti CSS,
- rešpektuje a chráni ľudskú dôstojnosť a ľudské práva PSS, ostatných zamestnancov a verejnosti,
- ctí si rozličnosti a rozdielnosti etnické a kultúrne, správa sa k PSS bez ohľadu na farbu pleti, rasu, pohlavie, pôvod, spoločenské postavenie,
- zachováva mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej práce a ktoré v záujme PSS a CSS nemožno oznamovať iným osobám, a to aj po skončení pracovného pomeru; to neplatí, ak ho tejto povinnosti zbavil, štatutárny orgán alebo ním poverený vedúci zamestnanec,
- zdržiava sa konania, ktoré by mohlo viesť k rozporu záujmov PSS, verejného a osobného záujmu,
- nezneužíva informácie nadobudnuté v súvislosti a pri vykonávaní zamestnania vo vlastný prospech alebo v prospech blízkych osôb alebo iných fyzických osôb alebo právnických osôb; táto povinnosť platí aj po skončení pracovného pomeru,
- neznevažuje CSS svojim správaním a rétorikou, jej organizačnú štruktúru a procesy,
- rešpektuje autoritu nadriadeného zamestnanca a zodpovedne plní príkazy nadriadeného zamestnanca,
- nerozširuje nepravdivé informácie, nepoškodzuje PSS, meno CSS a nevyužíva na to ani tretie osoby,
- uvedomuje si prípadný stret záujmov a nezneužíva tieseň alebo nevýhodné postavenie PSS vo svoj, či prospech iných osôb,
- vyvaruje sa prípadov, kde by mohol byť osobne alebo finančne zainteresovaný v súkromných záležitostiach PSS, ktoré by mohli mať charakter stretu záujmov, napríklad prijatie hodnotného daru alebo úplatku,
- rešpektuje kultúru organizácie,
- poukazuje na porušovanie etického kódexu,
- zamestnanec sa správa slušne,
- pri komunikácii s PSS nepoužíva hanlivé výrazy ani nadávky, rešpektuje ľudskú dôstojnosť každého jedného PSS,
- rešpektuje ochranu súkromia PSS,
- oblečením, správaním, vystupovaním je príkladom pre PSS,
- zamestnanec svojim správaním, vystupovaním a plnením svojich úloh buduje pozitívny obraz CSS.

Zamestnanec vo vzťahu k ostatným zamestnancom:

- dodržiava zásady spoločenskej etiky bez prejavu nadradenosti,
- zachováva dôvernosť údajov o výške vlastných príjmov a príjmov ostatných zamestnancov,
- udržiava a posilňuje pracovné ciele a ciele CSS ako organizácie,
- rešpektuje súkromie ostatných zamestnancov na pracovisku, aj v osobnom živote,
- zaujíma korektný, ale nekompromisný postoj voči nedostatkom v práci ostatných zamestnancov,
- netoleruje predsudky voči iným zamestnancom; toleruje rozdielnosti etnické, kultúrne, farbu pleti, rasu, pohlavie, pôvod, spoločenské a pracovné postavenie,
- poskytuje pomoc pracovne mladším zamestnancom,
- predchádza konfliktom na pracovisku, resp. včas poukáže na konflikt, ktorý by mohol prerásť do mobbingu, resp. bossingu.

Vedúci zamestnanec vo vzťahu k podriadeným

- je vzorom pre ostatných zamestnancov v správaní, konaní a prístupe k pracovným povinnostiam,
- upevňuje dobré vzťahy medzi zamestnancami a podporuje komunikáciu a spoluprácu so zamestnancami iných úsekov,
- v prípade nespokojnosti s plnením pracovných úloh, hodnotí zamestnanca individuálne, v prípade pozitívne plnených pracovných úloh, chváli zamestnanca verejne,
- motivuje výkon zamestnancov,
- je otvorený voči pripomienkam zamestnancov,
- preukázateľne oboznámi zamestnancov s hodnotami a požiadavkami v tomto etickom kódexe.

5.3 Etický kódex pomáhajúcich profesií

Etický kódex osobitne upravuje aj profesionálnu etiku a zásady správania sa zamestnancov CSS, ktorí vykonávajú pomáhajúce profesie - sociálny pracovník, psychológ, pracovník rozvoja pracovných zručností, inštruktor sociálnej rehabilitácie, rehabilitačný pracovník - fyzioterapeut, hlavná sestra, sestra, asistent zdravotného úseku, sanitár, opatrovateľ.

Profesia sociálny pracovník, psychológ, pracovník rozvoja pracovných zručností, inštruktor sociálnej rehabilitácie, rehabilitačný pracovník - fyzioterapeut, hlavná sestra, sestra, asistent zdravotného úseku, sanitár a opatrovateľ sa vo svojej práci riadia aj profesionálnou etikou uvedenou nižšie.

5.3.1 Etický kódex sociálneho pracovníka

Profesionálna etika sociálneho pracovníka v CSS predstavuje súbor noriem, požiadaviek a pravidiel správania sa sociálneho pracovníka. Etika sociálnej práce v CSS je v konaní sociálneho pracovníka zameraná na:

- prevenciu sociálnej rovnováhy - individuálne potreby PSS a jeho prirodzenej sociálnej siete, princípy subsidiarity, dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd, zachovávanie ľudskej dôstojnosti, aktivizovanie a posilňovanie sebestačnosti, zabraňovanie sociálneho vylúčovania, podporovanie začlenenia PSS do spoločnosti,
- eliminovanie alebo zmierňovanie príčin a dôsledkov vzniknutej sociálnej nerovnováhy medzi PSS, skupinou a spoločnosťou navzájom.

Základné etické problémy, s ktorými sa sociálny pracovník stretáva a musí o nich rozhodovať:

- kedy zasahovať do života PSS, rodiny, sociálnej siete,
- koľko pomoci a starostlivosti poskytnúť, aby PSS viedli k zmene a k zodpovednému jednaniu,
- kedy zmeniť sociálnu terapiu, prestať so sociálnou terapiou a poskytovaním sociálnej služby.

Základné princípy etiky sociálnej práce vychádzajú z princípov vzťahu človek - človek, človek - skupina, človek - spoločnosť, deklarovaných vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, ktorými sú: úcta k životu ako takému, autonómnosť, diskretnosť, slušnosť, zdvorilosť, takt, ohľaduplnosť, zodpovednosť, solidarita, konanie dobra.

Etický kódex sociálneho pracovníka CSS predstavuje štandard sociálnej práce, ktorý rešpektuje práva PSS, obsahuje všeobecné ustanovenia etického správania sa ku každému PSS bez rozdielu.

Obsah etického kódexu sociálneho pracovníka CSS:

- sociálny pracovník musí byť bezúhonný, spoľahlivý a zodpovedný,
- rešpektuje PSS - ich dôstojnosť, osobné a ľudské práva, jedinečnosť, autonómiu,
- netoleruje predsudky voči PSS, zasadzuje sa o zvyšovanie spravodlivosti,
- asistuje PSS pri rozvíjaní jeho schopností, ktoré mu umožnia vyriešiť ich individuálne alebo kolektívne sociálne problémy,
- podporuje rozvoj PSS, jeho samostatnosť, adaptabilitu, integráciu a socializáciu, vedenie k vlastnej zodpovednosti,
- prejavuje trvalý záujem o PSS,
- profesionálna zodpovednosť má prednosť pred osobným záujmom,
- prijíma zodpovednosť za vysokú úroveň poskytovaných sociálnych služieb,
- zabezpečuje svoj osobnostný rast a ďalšie vzdelávanie,
- pracuje tímovo, spolupracuje s kolegami, zákonným zástupcom PSS, sociálnou sieťou, komunitou a spoločnosťou v záujme PSS,
- objasňuje verejnosti, že CSS jedná v záujme PSS,
- dodržiava dôvernosť informácií o PSS, výnimkou je iba vyššia etická požiadavka, napr. zachovávanie života PSS,
- využíva svoje vedomosti a skúsenosti v prospech všetkých,
- snaží sa o také podmienky vo svojej profesii a zamestnaní, ktoré by umožnili dodržiavanie týchto princípov.

Sociálny pracovník je povinný vytvárať si vlastný úsudok a rozhodovať sa na základe vlastnej pozornej analýzy etických aspektov, individuálne podľa každého PSS. Sociálny pracovník musí byť pripravený uviesť dôvody svojho rozhodnutia.

5.3.2 Etický kódex psychológa

Psychológ CSS sa riadi etickým kódexom, ktorý predstavuje súbor pravidiel pri vykonávaní jeho profesionálnej práce. Pomáha mu zachovať vysoký štandard profesionality poskytovaných služieb PSS a rodine PSS tak, aby z nich mali čo najväčší úžitok. Psychológ CSS vykonáva svoje povolanie v prospech PSS a spoločnosti, v duchu úcty k osobnosti PSS a ďalších osôb, k ich životu a zdraviu. Psychológ CSS je povinný vytvárať si vlastný úsudok a rozhodovať sa na základe vlastnej pozornej analýzy etických aspektov, individuálne podľa každého PSS. Psychológ musí byť pripravený uviesť dôvody svojho rozhodnutia, musí byť bezúhonný, spoľahlivý a zodpovedný. Psychológ je nestranný, rešpektuje PSS a pri vykonávaní jeho profesionálnej práce vždy zachováva najvyšší možný etický štandard. Musí vykonávať svoju činnosť tak, aby záujmy a dobro PSS ako i účastníkov výskumu boli jeho najvyššou prioritou.

KOMPETENCIA (pôsobnosť a právomoc)

- Psychológ si pri vykonávaní profesionálnej práce udržiava vysoký štandard svojej profesionálnej kompetencie a rozvíja ju sústavným vzdelávaním; zároveň si uvedomuje a zachováva jej obmedzenia, identifikuje a odstraňuje vplyvy, ktoré ju môžu narušiť alebo spochybníť,
  - Nesmie si priamo alebo nepriamo robiť nárok na kvalifikáciu alebo hodnosť, ktorú nevlastní, ani si nárokovať kompetenciu v akejkoľvek oblasti, ktorú riadne nezískal, na výsledky, ktoré nedosiahol alebo na spôsobilosti, ktoré nemá;
  - vie rozoznávať hranice vlastnej kompetencie a nevykonáva žiadnu formu profesionálnej činnosti, na ktorú nemá zodpovedajúcu prípravu alebo kvalifikáciu;
  - zabezpečí, aby jeho kvalifikácia, spôsobilosti a názory neboli nesprávne interpretované inými osobami a koriguje všetky nesprávne interpretácie, ak sa vyskytnú;
  - ak je požiadaný o poskytnutie profesionálnej služby a zvaží, že služba primeraná povahe problému nie je v jeho kompetencii, podnikne všetky potrebné a realizovateľné kroky, aby túto službu PSS poskytol iný odborník, ktorý má primeranú kvalifikáciu a právomoc;
  - musí zabezpečiť a zodpovedá za to, aby tí, ktorí pracujú pod jeho priamym dohľadom, rovnako dodržiavali všetky prijaté zásady, najmä aby vedeli rozoznávať hranice svojej kompetencie a nepôsobili mimo nej.

ZÍSKANIE INFORMOVANÉHO SÚHLASU A VZŤAH DÔVERY

- Psychológ je povinný zabezpečiť, aby každý zainteresovaný účastník pochopil podstatu ním vykonávanej profesionálnej činnosti a možných následkov, ktoré z nej pre účastníka/-ov vyplývajú,
- podnikne všetky potrebné kroky, aby informovaný súhlas bol platný s výnimkou prípadov, keď službu poskytuje nútené (v súlade a so zachovaním všetkých príslušných zákonných noriem). Vždy konzultuje so skúseným kolegom - profesionálom (príp. viacerými), keď zvažuje odmietnutie poskytnutia informácie o profesionálnej službe (metóde) konkrétnemu PSS. Neposkytne ju len v prípadoch, keď je to:
  - nevyhnutné v záujme objektivity jej uplatnenia,
  - v záujme samotných PSS (vtedy nepodá úplnú informáciu účastníkom vyšetrenia vopred, ale informáciu o cieľoch, dôvodoch a dôsledkoch procedúry poskytne následne);
- pri poskytovaní profesionálnej služby (pomoci, podpory alebo posily) osobám, ktoré nie sú schopné platného informovaného súhlasu, vyžiada si súhlas ich zákonného zástupcu;
- zdrží sa zavádzajúceho alebo nadneseného hodnotenia podstaty a efektívnosti svojich metód a ich pravdepodobných dôsledkov spôsobom vzbudzujúcim nerealistické očakávania PSS a tiež takéhoto ovplyvňovania verejnosti prostredníctvom reklamy;
- urobí všetko pre to, aby ani nepriamo nezavádzal tých, ktorým poskytuje profesionálne služby čo sa týka podstaty alebo pravdepodobných dôsledkov akýchkoľvek ním vykonávaných zákrokov a postupov;
- identifikuje a podporuje práva tých osôb, ktorých spôsobilosť udeliť platný informovaný súhlas by mohla byť znížená, vrátane detí, mentálne postihnutých, starých a tých, ktorí sú v inštitucionálnej starostlivosti;
- musí ešte pred začiatkom poskytovania profesionálnej služby informovať potenciálnych PSS o ich práve na odstúpenie od služby aj v jej priebehu a musí umožniť jednotlivým účastníkom profesionálnych služieb realizovať právo na zrušenie ich súhlasu k aplikácii profesionálnych postupov aj v ich priebehu;
- psychológ musí sám ukončiť poskytovanie profesionálnej služby, ak z nej PSS nemá úžitok;
- primeraná, vopred dohodnutá finančná odmena je vecou zainteresovaných strán. Uvedené sa týka i finančnej náhrady v prípade zrušenia súhlasu k poskytovaniu profesionálnej služby.

OCHRANA ZÁUJMOV PSS

- Psychológ musí urobiť všetky dostupné opatrenia na zabezpečenie ochrany všetkých informácií získaných v priebehu vykonávania profesionálnej činnosti alebo výskumu a chrániť dôvernosť takto získaných a uchovávaných údajov o jednotlivcoch, organizáciách alebo účastníkoch výskumu. Bez vyjadrenia ich súhlasu nesmie dôjsť k narušeniu tejto ochrany ani úmyselne, ani z neobľahosti. Ochrana informácií musí byť zabezpečená v súlade s právnymi predpismi,
- Psychológ dbá o to, aby sprostredkované informácie získané v priebehu vykonávania profesionálnej činnosti alebo výskumu mali takú formu a obsah, ktoré neumožňujú identifikáciu osôb alebo organizácií;
- iným odborníkom poskytuje (odosiela) personálne identifikovateľné informácie iba po vyjadrení súhlasu tých, ktorých sa tieto údaje týkajú (vždy v najlepšom záujme PSS alebo výskumu a podľa zákona) s výnimkou, keď pracuje v tíme alebo spolupracuje s inými odborníkmi. Vtedy musí PSS alebo účastníkom výskumu vždy objasniť rozsah, v ktorom personálne identifikovateľné informácie môžu byť sprostredkované iným zainteresovaným odborníkom;
- vo výnimočných prípadoch, keď je odôvodnený predpoklad narušenia záujmov alebo bezpečnosti PSS alebo tretích osôb, ktoré môžu byť poškodené účastníkovým správaním, urobí také kroky, ktoré považuje za nevyhnutné, vrátane informovania oprávnených tretích osôb bez predchádzajúceho súhlasu účastníkov.
- podnikne všetky potrebné opatrenia na to, aby záznamy, ktoré sú pod jeho kontrolou boli personálne identifikovateľné iba dovtedy, kým je to potrebné v záujme tých, ktorých sa týkajú (alebo výnimočne dlhšie, v záujme vývoja a výskumu metód) a zariadi, aby sa tieto záznamy stali anonymnými, keď potreba ich personálnej identifikácie z horeuvedených dôvodov pominie;
- všetky audio-, video- alebo fotografické záznamy PSS alebo účastníkov výskumu (s výnimkou záznamov verejných vystúpení) uskutočňuje len so súhlasom tých, ktorých sa to týka, a to len v priamej súvislosti s poskytovanou službou alebo výskumom. Rovnaká podmienka platí aj pre následné použitie týchto záznamov.
- vykoná všetky dostupné opatrenia na zabezpečenie všetkých záznamov vrátane záznamov na počítačových médiách, v zmysle zákonných nariadení.
- vykoná všetky dostupné opatrenia, aby ním vedení kolegovia chápali a rešpektovali dôvernosť získaných informácií.

OSOBNÉ SPRÁVANIE A KOLEGIÁLNOŠŤ

- Psychológ sa správa a vystupuje tak, aby nepoškodil záujmy PSS alebo účastníkov výskumu a nenarušil dôveru verejnosti voči psychológii ako vede, voči psychologickému odboru, ani voči vlastným schopnostiam zodpovedne vykonávať svoje profesionálne povinnosti,
- pri vykonávaní profesionálnej činnosti sa musí zdržať nevhodného správania nežiaduceho z hľadiska záujmov PSS alebo účastníkov výskumu;
- nevykonáva odbornú činnosť, keď je jeho fyzický alebo psychický stav v dôsledku napr. konzumácie alkoholu, liekov, alebo ochorenia či osobného stresu taký, že jeho schopnosti alebo profesionálny úsudok môžu byť narušené;
- nesmie zneužívať profesionálne vzťahy so spolupracovníkmi a vyhýba sa sexuálnemu obťažovaniu na pracovisku;
- nesmie zneužiť zvláštny vzťah závislosti alebo dôvery, ktorý môže vzniknúť v profesionálnej psychologickému praxi;
- nesmie nadviazať intímny vzťah s osobami, ktorým poskytoval alebo poskytuje profesionálne služby, a to minimálne po dobu dvoch rokov od ukončenia poskytovania služby;
- nesmie sa usilovať získať významný finančný alebo materiálny prospech od tých, ktorí využívajú jeho služby, nad rámec toho, čo bolo dohodnuté zmluvne, ani prijať takýto prospech za služby, ktoré sú odmeňované platom;
- dbá o dodržiavanie bezpečnosti čo sa týka všetkých prístrojov a laboratórnych postupov používaných v profesionálnej praxi alebo výskume;
- zaisťuje bezpečné uloženie psychologických testov, psychodiagnostických pomôcok a záznamov z psychologických vyšetrení. Musí zabrániť tomu, aby k nim mali prístup alebo ich používali neprimerane vzdelané alebo inak nekvalifikované osoby;
- nesmie dopustiť, aby jeho profesionálna zodpovednosť a štandardy profesionálnej činnosti boli znížené v dôsledku prihladenia k faktorom náboženstva, pohlavia, rasy, veku, národnosti, politickej príslušnosti, sociálneho statusu, triedneho pôvodu alebo iných vonkajších faktorov;
- voči ostatným psychológom i nečlenom komory vystupuje v duchu zásad stavovskej a profesionálnej kolegiálnosti postavenej na dôvere a spolupráci. Je povinný uznávať ich ako kolegov, správať sa voči nim zdvorilo a korektno a zdržať sa akýchkoľvek útokov (ústnych, písomných, či nepriamych) voči nim alebo zneváženia ich profesionálnej spôsobilosti;

- ak nadobudne odôvodnené podozrenie z neprimeraného profesionálneho prístupu kolegu, je povinný ho na to vhodným spôsobom upozorniť. Ak nedôjde k náprave, obráti sa na kontrolný výbor komory.

ZACHOVANIE NEZÁVISLOSTI, NESTRANNOSTI A MLČANLIVOSTI

- Psychológ je povinný zachovať si v každej situácii svoju nestrannosť, profesionálnu nezávislosť a profesionálnu objektivitu,
- v súlade so zákonom zachováva povinnú mlčanlivosť o veciach, ktoré sa dozvedel pri vykonávaní profesionálnej činnosti. Táto povinnosť mlčanlivosti sa vzťahuje aj na jeho spolupracovníkov a podriadených a trvá aj po ukončení ním poskytovanej služby,
- výnimkou z povinnej mlčanlivosti je poskytovanie profesionálnych služieb organizácii alebo právnickej osobe pre účely personálnej práce (napr. posudzovanie psychickej pracovnej spôsobilosti, konkurzné konanie alebo pracovné hodnotenie zamestnancov); keď psychológ poskytuje príslušné informácie v nevyhnutnom rozsahu. Pre tento účel psychológ získa primeranou formou prejavenej súhlas uchádzača alebo pracovníka. Podpisom potvrdený informovaný súhlas zainteresovanej osoby je potrebný vždy, ak sa informácie získané psychologickými metódami majú použiť pre iný ako pôvodný účel.

5.3.3 Etický kódex pracovníka rozvoja pracovných zručností a inštruktora sociálnej rehabilitácie

Pracovník rozvoja pracovných zručností a inštruktor sociálnej rehabilitácie musí byť bezúhonný, spoľahlivý a zodpovedný. Musí mať schopnosť dobrej autoregulácie a empatie. Predpokladom je i emocionálna vyrovnanosť, pracovná stabilita a organizačné schopnosti. Pracovník rozvoja pracovných zručností a inštruktor sociálnej rehabilitácie musí dodržiavať profesionálne a etické štandardy. Spolupracuje s ostatnými kolegami a v prípade nelegálneho či neetického jednania je povinný osobne upozorniť kolegu, ktorý kódex porušil. V prítomnosti PSS nerieši problémy profesionálneho a osobného charakteru.

Obsah etického kódexu pracovníka rozvoja pracovných zručností a inštruktora sociálnej rehabilitácie

- musí byť bezúhonný, spoľahlivý a zodpovedný,
- pristupuje ku všetkým PSS bez predsudkov a PSS považuje za seberovného,
- vo vzťahu k PSS uplatňuje spravodlivosť. Všetkým venuje rovnakú pozornosť a potrebnú starostlivosť, bez ohľadu na odlišnú rasu, etnickú príslušnosť, náboženské vyznanie, pohlavie, vek, handicap, sociálnu a finančnú situáciu,
- dodržiava mlčanlivosť o osobných záležitostiach a skutočnostiach PSS. Nemôže hovoriť o záležitostiach PSS s nikým iným ako s tým, kto je spoluzodpovedný za starostlivosť o PSS. Osobné informácie poskytuje len so súhlasom PSS a v rozsahu svojej profesionálnej právomoci,
- nepodáva informácie o zdravotnom stave PSS rodine a tretím osobám,
- spolupracuje v rámci multidisciplinárneho alebo interdisciplinárneho tímu, aby boli splnené ciele individuálneho rozvojového plánu PSS. Poskytuje spolupracovníkom potrebné informácie o postupe a všetkých zmenách ovplyvňujúcich individuálny plán PSS,
- zvyšuje svoju odbornú úroveň celoživotným štúdiom a nadobudnuté vedomosti uplatňuje v praxi,
- podieľa sa na zlepšovaní úrovne a rozvoji svojej profesie.

5.3.4 Etický kódex rehabilitačného pracovníka - fyzioterapeuta

- musí byť bezúhonný, spoľahlivý a zodpovedný,
- služby rehabilitačného pracovníka nesmú byť obmedzované národnosťou, farbou pleti, vierou, politikou, sociálnym štatútom, pohlavím a sexuálnou preferenciou,
- musí si byť vedomý miery svojej zodpovednosti za zdravie PSS, preto sa zaväzuje neaplikovať také liečebné postupy, ktoré by podľa jeho znalosti mohli ohroziť zdravie PSS,
- musí stále udržiavať najvyššiu možnú úroveň svojej odbornosti,
- musí rešpektovať kultúrne a náboženské presvedčenie PSS,
- v záujme PSS lojálne spolupracuje so svojimi kolegami a pracovníkmi iných medicínskych odborov,
- musí držať v tajnosti všetky osobné informácie, ktoré mu PSS zverí a nesmie hovoriť o záležitostiach PSS s nikým iným, ako s tým, kto je spoluzodpovedný za starostlivosť o neho,
- nepodáva informácie o zdravotnom stave PSS rodine a tretím osobám,

- musí za každých okolností dodržiavať štandard profesionálnej a osobnej etiky, čo robí jeho profesiu dôveryhodnou,
- podieľa sa na spolupráci s občianskymi iniciatívami a členmi iných zdravotníckych profesií na prevencii a starostlivosti o zdravie PSS.

5.3.5 Etický kódex zdravotníckych zamestnancov – hlavná sestra, sestra, asistent zdravotného úseku

Za kľúčové hodnoty ošetrovateľstva v CSS možno považovať:

- dôstojnosť a hodnotu človeka,
- dôležitosť ľudských zdrojov,
- spravodlivosť,
- integritu,
- kompetenciu.

Za základné hodnoty a princípy v práci zdravotníckeho personálu CSS sa považuje rešpekt, dôvera, úcta k ľudskému životu, ľudskosť, nezávislosť, zodpovednosť, spoľahlivosť, svedomosť.

Zdravotnícky pracovník CSS je povinný vytvárať si vlastný úsudok a rozhodovať sa na základe vlastnej pozornej analýzy etických aspektov, individuálne podľa každého PSS. Zdravotnícky pracovník musí byť pripravený uviesť dôvody svojho rozhodnutia.

Obsah etického kódexu zdravotníckeho pracovníka:

- musí byť bezúhonný, spoľahlivý a zodpovedný,
- rešpektuje PSS - ich dôstojnosť, osobné a ľudské práva, jedinečnosť, autonómiu,
- netoleruje predsudky voči skupinám spoločnosti a PSS, zasadzuje sa o zvyšovanie spravodlivosti,
- ctí si rozličnosti a rozdielnosti etnické a kultúrne, správa sa k PSS bez ohľadu na farbu pleti, rasu, pohlavie, pôvod, spoločenské postavenie,
- dodržiava dôvernosť informácií o PSS, výnimkou je iba vyššia etická požiadavka, napr. zachovávanie života PSS,
- poskytuje bezpečnú, kompetentnú a etickú starostlivosť,
- podporuje zdravie a prosperitu PSS, pracuje s PSS tak, aby im umožnil dosiahnuť čo možno najvyššiu úroveň zdravia a prosperity,
- podporuje a rešpektuje informované rozhodnutia, rozpoznáva, rešpektuje a podporuje právo PSS, zákonného zástupcu na informovanosť,
- zachováva dôstojnosť, rozpoznáva a rešpektuje prirodzenú hodnotu každého PSS,
- podporuje spravodlivosť, presadzuje princípy spravodlivosti, ochraňuje ľudské práva, správa sa poctivo a čestne a podporujú verejné blaho,
- zodpovedá za vlastné konanie,
- využíva svoje vedomosti a skúsenosti v prospech všetkých,
- snaží sa o také podmienky vo svojej profesii a zamestnaní, ktoré by umožnili dodržiavanie týchto princíпов.

5.3.6 Profesionálna etika sanitárov a opatrovateľov

- Sanitár a opatrovateľ CSS musí byť spoľahlivý a zodpovedný,
- vykonáva pomocné opatrovateľské činnosti (napr. starostlivosť o bielizeň, poriadok a čistotu priestorov, pomoc pri sebaobslužných úkonoch PSS, pri stravovaní a pod.),
- podľa pokynov odborného zamestnanca vykonáva pomocné výchovné činnosti, pripravuje PSS k činnostiam a na vychádzky,
- stará sa o bezpečné a etické prostredie a o bezpečnosť PSS,
- vykonáva služby úmerné zdravotnému a duševnému stavu PSS pri rešpektovaní ich práva,
- rešpektuje PSS - ich dôstojnosť, osobné a ľudské práva, jedinečnosť, autonómiu,
- prejavuje trvalý záujem o PSS,
- netoleruje predsudky voči skupinám spoločnosti a PSS, zasadzuje sa o zvyšovanie spravodlivosti,

- ctí si rozličnosti a rozdielnosti etnické a kultúrne, správa sa k PSS bez ohľadu na farbu pleti, rasu, pohlavie, pôvod, spoločenské postavenie,
- zachováva dôstojnosť, rozpoznáva a rešpektuje prirodzenú hodnotu každého PSS,
- podporuje spravodlivosť, presadzuje princípy spravodlivosti, ochraňuje ľudské práva, správa sa poctivo a čestne a podporuje verejné blaho,
- nepodáva informácie o zdravotnom stave PSS rodine a tretím osobám,
- zodpovedá za vlastné konanie,
- využíva svoje vedomosti a skúsenosti v prospech všetkých.

5.4 Záverečné ustanovenia

- Každý zamestnanec CSS bude oboznámený s týmto etickým kódexom a je povinný dodržiavať jeho ustanovenia.
- Podnet na porušenie etického kódexu môže dať každá z dotknutých strán, t.j. zamestnanec, PSS, zákonný zástupca, ďalšia osoba, ústne alebo v písomnej forme, resp. v elektronickej forme riaditeľovi CSS.
- CSS týmto vyhlasuje, že proti zamestnancovi, ktorý podá podnet na porušenie etického kódexu nebudú namierené žiadne sankcie a nebude nijakým spôsobom znevýhodňovaný.
- Porušenie etického kódexu nebude CSS tolerovať a bude dôsledne postihované, podľa závažnosti porušenia môže mať za následok aj vyvodenie disciplinárnych a pracovnoprávných opatrení v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- Za účelom riešenia podnetov na porušenie etického kódexu CSS bude zriadená riaditeľom CSS etická komisia, ako jeho poradný orgán.
- Etickým kódexom CSS nie sú dotknuté ustanovenia OS Pracovný poriadok.

6 SÚVISIACE ZÁZNAMY O KVALITE

<i>Identifikačný kód ZK</i>	<i>Názov ZK</i>	<i>Číslo prílohy so vzorom tlačiva alebo kapitoly</i>	<i>Zodpovedá za vypracovanie</i>	<i>Znak hodnoty</i>
ZK 3	Záznam o oboznámení pracovníkov	Príloha č.1	vedúci útvaru	5

7 SÚVISIACE PREDPISY

7.1 Externé predpisy

STN EN ISO 9001 :2016 Systém manažérstva kvality, Požiadavky

7.2 Interné predpisy

PK
Registratúrny poriadok

8 PRÍLOHY

Príloha	č.	Názov
	1.	Záznam o oboznámení pracovníkov
	2.	Záznam zmien a revízií